

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novani ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, esütőnkön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-ter 1.**
 Egyes számok kaphatók: a Jónánytörszékben.

Az iskolák államosítása.

III.

(1000-r.) Magyarország katolikus lakossága számarányához képest legtöbb adóval járul nemcsak a felekezethez, hanem a speciálisan állami iskolák fenntartásához is. Az iskolák fenntartási költségeit tehát a katolikus közönségnek így is, úgy is viselnie kell, akár állami, akár katolikus az iskola. Mivel azonban ezen kiadások nem directe az egyes községeket terhelik, hanem az összeséget, a melyhez még azok is hozzájárulnak adófilléreikkel, a kiknek külön felekezeti, illetőleg katolikus iskolák vannak, és mivel nem külön iskolafenntartási címen, hanem a közadókkal együtt fizetnek; és mivel az évről-évre sem megmagyarázva nincs, sem külön fel nem tüntetik az adókönyvben, hogy az indirect adók miért szaporodnak évről-évre: ezért a közönség erről tulajdonképpen tudomást sem szerez, hogy az ő adófillérével habár külön katolikus iskolát tart is fenn — még az egész országban elszórtan, de mind sürűbben felállítandó állami iskolák fenntartásához is kénytelen hozzájárulni. És épen ezért, mert adófilléret ily módon elvonják, a saját hitelveinek és meggyőződésének megfelelő katolikus iskoláktól, azokat nemcsak az állam által előírt módon fejleszteni, hanem sokszor még fenntartani is képtelen. Így történik aztán, hogy miután az állami adót, minden körülmények között *meg kell fizetni*, de a hitközségi adó, vagy felekezeti iskola fenntartása alól *ki lehet bújni*, azért, ha a nagy közönség iskoláit az állam rendelkezésére bocsátja, vagyis elállamosítja: azért a folytonos erkölcsi és anyagi presszióknak engedve csakhogy anyagi terhein könnyíthessen, néhány évi huza-vona után felállóza iskoláit, és ezzel feláldozza gyermekei vallás-erkölcsi nevelését, feláldozza hitelvi meggyőződését.

A katolikus közönség azonban nemcsak az állami iskolák fenntartásának terhe nyomja, hanem még sok egyéb költéségek is, a melyekkel az iskolák államosítása jár, és melyekre nem is gondol akkor, mikor belecselezik, hogy óségi iskolái állami kezelésbe vettessenek. Mert miről van szó tulajdonképpen mikor egyes községekben az iskolákat elállamosítják? Arról, hogy az összes iskolai terheket az állam veszi át, és a község továbbra csak az egyenes adók arányában 5%-kal járul az iskolák fenntartásához. Ezzel szemben az állam olyan és annyi iskolát és tanerőt állít, a mennyi a tankötelesek számnak és a törvényes kívánalmaknak megfelel.

A valóságban azonban egészen másképp fog feltárulni a hívek előtt. Az állam az iskolák államosításával csak egyetlen-egy dologra kötelezi magát; arra t. i. hogy a tanítók fizetését pótolja, a többi összes kiadás pedig továbbra is visszavonhatatlanul a községi lakosság terhe marad. Ezen terhek pedig állanak a következő tételekből. Először is a község továbbra is kénytelen kántortartani, a mely az államosítással a tanítóétól különálló hivatal marad. Köteles a kántornak tisztességes önálló fizetést és lakást adni. A régi iskolaépületek és osztályok, többnyire kevesek, szűkek, kicsinyek, mert minden tanteremnek legalább 10 méter hosszú, 5 méter magas, kellően világított szobának kell lenni, a hol 40—50 gyermeknél többet elhelyezni egyáltalában nem lehet. A tanfelügyelő tehát elsősorban is, miután már a katolikus hitközség önkényi lemondott jogairól, új iskolaépületet követel, vagy a mennyiben a hitközség a régi iskolaépülethez való jogáról lemondott volna, a már kellő átalakítását, új tanteremmel való kibővítését követeli. Ettől azonban továbbra már sem az iskolától, sem a községi képviselőtestület nem zárkozhatik el, mert az esetben akár a közigazgatási bizottság, akár fel-

lebbezés folytán a minisztérium rendelkezik kötelezőleg. De az építkezés mindenképpen terheket ró a községre, a mely lépésről-lépésre behajszoltatik, hogy palotaszzerű új iskolát építsen, kellő számu és nagyságu tantermeket a szükséges melléképületekkel, a melyeknek terveit többnyire a minisztériumban készítik és a községre rákötöztetik, hogy eszerint építse fel. Drága, cifra tervek, drága építkezés, drága telek a szükséges keretel, játszó- és tornahelyiségekkel! Valjon mibe kerül ez egy szegény községnek, ahol a pótlódó sokszor már amenny is meghaladja az egyenes adók összegét? 3. Igen, de az iskolát be is kell rendezni, felszerelni padokkal, a legmodernebb taneszközökkel, a melyek költségei mind a község vállait nyomják. De mivel a községeknek rendszerint nincs tőkájük, azért kénytelenek amortizációs kölcsönhöz folyamodni. Kapnak is 40—50 évi amortizációra 15—20 ezer forintot a mennyibe egy 3—4 osztályos iskola-épület és esetleg az új ovoda kerül, mert akkor már az ovodát is egy kalap alá akarják foglalni. Az ovodára azonban ismét 3% pótlót vehetnek, így tehát az öt percent iskoladóból már 8 percent lesz. Igen, de egy 2000—3000 lakossal bíró község 8%-os pótládója nem elég ám az amortizációs kölcsön évi törlesztésére, különösen nem elég, ha tekintetbe vesszük az iskolaépület évi reparációját, tisztogatását, a melyre már külön szolgát is kell tartani. Ehhez járul azonfelül, hogy iskolakötelesek állami iskolánál beiratási díjat és némi tandíjat is kötelesek fizetni. Így aztán a 8% pótládóból nagyon hamar 10—15 percent lesz, hogy a község az évi amortizációt és egyéb kiadásokat fedezhesse, a mely aztán 40—50 évig állandó teher marad a község nyakán, dacára annak, hogy az állam olyan kegyes, hogy még az 5 és 3%-ot el is szokta engedni, addig míg az épület ki lesz fizetve. Szóval úgy áll a

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Albától Rómáig.

Irta: Miklósi.

Föltett szándékom volt, hogy első római utamról nem írok semmit. De nem kényelmi szempont vitt ezen feltemésemre, hanem egyedül az a gondolat, hogy manapság már majdnem minden ötödik uriember volt Rómában, a közbülső négy pedig már az ötösök rendszerezett s rendszerint terjedelmes utleírásaiból, esetleg külön tanulmányaiból ügyis bőségesen ismeri Rómát is, annak útját is; — hiszen: minden ut Rómába vezet. Épen rendezett uti emlékeimet: a magammal hozott levelezőlapokat, — hoztam vagy százat — képeket, „Ricordo di Roma“-kat, régi köveket, olvasókat, érmekeket s még valamit, miről azonban csak később szölok: — midőn belépett szobámba egyik tanártársam azon izennel, hogy a Napló fűtisz. Szerkesztője kéri s elvárja a szerencsésen megtett római utam leírását. Ha nem érkeztem volna meg szerencsésen, gondoltam magamban, bizonyára nem zaklatna úgy sem. Én tehát örültem a felszólításnak. No ha már ilyen megisztelő felszólítás ér, hát kérem, már csak engedek, — lévén az udvariasság alapszabálya, hogy „ő“ az első személy s „én“ csak egy közbülső „te“ után következem — tehát jóval az „ő“ után: „ő“ tehát parancsol s „én“ engedelmese dem. Különbön is „ő“ lássa, az „ő“ zsebe bánja meg, ha ezen utleírás után sokan beadják lemond-

dásukat s ha így kevesebb lesz a fűtisz. Szerkesztő ur „rebach“-ja. Én tehát elálltam tartózkodó szándékomból — de azért a „Bedecker“ használatától is — csupán a magam kis jegyzetbe nézvegetve írom meg szerzett benyomásomat.

Mint a Napló m. t. olvasó közönsége már az annak idején adott hírből ügyis tudja, Székesfehérvárról 10-en csatlakoztunk a nagy. országos ifjusági — tehát tengeri! — zarándoklatához: 7 diák s 3 tanár. A szereplő személyek bemutatása is elmaradhat mert már úgy sincsenek „burokban“.

Nagykedden indultunk tehát el Székesfehérvárról d. u. 2 óra 50 perckor Sárboárd felé. Itt 4 órát kellett várunk; de nem mondhatom, hogy ezen idő unalmas lett volna. Követtük egyik tarsas szellemes megjegyzését: majd csak 8 óra után kezdjük a várakozást, addig tegyük úgy, mintha mulatságból rándultunk volna ide ki. S így is lett. Pompásan eltelt az idő. Én egy diáktól szereztem is a szeptemberben megnyitott, áldásos Szt. Imre konviktusnak. Bizonyosan halás lesz ezen fáradozásomért. Így a 4 órai időnk majdnem kevés is lett. 8 óra 32 perckor berobogott a magyar ifjuság külön gyorsvonata s egyszerre több száz szem tekintett hivatogatólag reánk. Felpattantak a kupék ajtai s barátságos hangon üdvözöltek bennünket s mi örömmel foglaltuk el a számunkra fenntartott fülkéket, s megkezdődött az „ismerkedési estély“. Es ez jól telt. Mindjárt itt vetünk fehér románcos keresztet az utra, ezek voltak jelvényeink.

Végre 12 felé elhelyezkedtünk az éjjeli nyugalomra s mondhatom, a körülményekhez képest jól aludtunk, s Róma tündérszépsegeiről álmodtunk. Sajnos, csak álom volt. Nehéz ut volt még hátra.

A tengeret először Fiume előtt 6 óra után pillantottuk meg. Előbb azonban végig élveztük a gyönyörű Kaszt hegyrészleteket. Egyik fehérvári uti tanártársam készített is ezen elragadó vidékről vázlatokat, és uthon már, a mint láttam, ki is dolgozta. Fiuméba 7 ó. 30 p.-kor érkezünk meg. Itt reggeli volt, de csakis „reggeli“: mintha bizony a fiumei kávéosok volnának felbérelve, hogy a tengeri betegségnek ágyat vessenek, mert ezen munkájukat jól végezték.

Egy óras fiumei tartózkodás után, mely alatt orgona virágot is vettem, hogy felvirágozam magamat s a tengeret, felmentünk az ingó „Vilám“-ra: Végre rajta voltunk. Ez volt az „ismerkedési reggel“ s ezzel megkezdődött a 11 óras tengeri utazásunk.

Voltunk összesen a tengeren 191-en. Déli 12-ig meglehetősen tartottuk magunkat; eddig ugyanis a Cerso szigetének sziklás s vadregényes partjain megnyugodhatott tekintettünk. 12-től kezdve azonban lassan teljesen kezdett eltűnni a száraz s ki értünk a sik tengerre. Ez eleinte nyugodt volt s méltóságos. Elvezhettük a „fenséges“ hatását. De nem sokáig. Közben fotografálás történt. Izsóf ur, a Zászlónk szerkesztője vette el ifjusági lapja számába a még nyugodt társaságot, mert később, mint mondá, már nehéz lenne csak egy pillanattal is mozdulatlanul megállani valamenyőnknek.

Mai lapunk 6 oldal.

— A méntelep tatarozása. Azt tudtuk, hogy a méntelepi laktanya építője deficittel fejezte be az építkezést, de hogy a tatarozásra fehérvári vállalkozó ne akadjon, azt nem mertük hinn. Ma bontották fel a házépítési pályázatokat s a tatarozási munkálatokat Horváth László szegszárdi vállalkozó kapta meg 4800 koronáért. A helybeli építő-vállalkozókat bizonyára a komiszi munkásvizonyok tartották vissza a vállalkozástól, a mi Horváth előtt sem maradt titok s a saját szegszárdi munkásaival fogja a munkát végeztetni.

— Legényvirtus. A husvéti ünnepek alatt rendes szokás szerint verekedés volt Jenő községben. A sebesültek hőse Varga József, a kit vesén szurtak. A szurással Filó Istvánt gyanúsítják, ez azonban tagadja tettet.

— Alkoholmérgezés. Az alkohol túlságos élvezetnek nem az első áldozata Soós András helybeli, Halász u. 10. sz. alatti lakos, a ki 59 életéve dacára sem vallhatta magáról, hogy megjött az esze, mert ha meg is jött volna, nap-nap után úgy leitta magát, hogy józan eszével csak nagy ritkán dicsekedhetett. Tegnap délben is pityókosan hagyta el a lakását s már délután teljes ittas állapotban hevert az utcákon. A milyen volt az élete, olyan volt a halála is. Ma reggel 6 óra tájban holtan találták az utca saráiban a megyeház háta mögött. Az orvosrendőri vizsgálat során megállapították, hogy a halálnak közvetlen oka alkoholmérgezés folytán beállott agygutatlás.

— Tettenért tolvaj. Lúdhúst enni jó: ezt mondja még az álmoskönyv is. És hogy a ludhusnak nemcsak az álomban, de a mindennapi életben is kelete van, ezt szomoaun tapasztalta Somogyi Ferenc csóori lakos, földmives is, a kinek udvaráról egy idő óta minden nap eltűnt egy-egy kövér liba, kacsa, sőt a káppanoknak is akadt gazdája. F. hó 10-én már harmasával kélt lába a szárnyas jószágoknak s ezt már Somogyi is megszokta. Jelentést tett a csendőrkörnel, de ő maga is lesbe állt. A hivataln és mégis várva-várt vendég f. hó 15-én éjjel ismét megérkezett, hóna alá vett egy kövér libát s odébbállt vele, ha Somogyi uram nyakon nem csipi. Így került a rovott multu Cseh Éva a kárvallott kelepéjébe, onnan pedig a csendőrök kezébe. Beismerete, hogy ő volt a ház szarkája s ezért a bíróságnál bünhődik.

— Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsítot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezze be Mauthner Odön csász. és kir. udvari magkeskedésből Budapesten a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi április hó 11-től április hó 18-ig.

I. Születés.

Született: 5 fiú, 11 leány. Ezekből törvényes fiú: 5, leány: 11; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született: 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány; — Összesen: 16.

II. Halálozás.

Ehalt: 10 fiú, 9 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 5, leány: 2; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 5 éven feletli fiú: 5, nő: 7. — Összesen: 19.

E szerint a születést a halálozás 3-mal mulja felül.

Eháltak: Nyúl István, róm. kath., 9 éves, gümös egy-hártyalob, Málom-utca 14. szám. — Flink Mária Anna, róm. kath., 4 éves, vörheny után tüdőlob, Szeder-utca 73. sz. — Szűli Rozália, ev. ref., 8 éves, vörheny, Sár-utca 9. sz. — Albrecht Mária, róm. kath., 7 hónapos, tüdőlob, Tobak-utca 1. sz. — Fister Györgyné szül. Berta Rozália, ev. ref., 59 éves, tüdővész, Simor-utca 2. szám. — Özv. Pajor Józsefné szül. Nagy Erzsébet, róm. kath., napsz. különf. ágban, 60 éves, féldobai hűdés, Szt.-György kórház. — Rotter István róm. kath., 3 hónapos, vörheny, Sár-utca 8. sz. — Kummer József, róm. kath., 19 napsz., ránggörcs, Óreghegy 896. sz. — Jankovits Ferenc, róm. kath., 10 hónapos, ránggörcs, Óreghegy 220. sz. — Pószár István, róm. kath., népzenész, 42 éves, nőlen, szívűhűdés, Ósz-utca 17. sz. — Özv. Lencsés Pálné szül. Köszegi Julianna, róm. kath., napsz., különf. ágban, 50 éves, terjedő hűdéses butaság, Szt.-György kórház. — Janóczki Jánosné, szül. Nagy Zsófia, ev. ref., 52 éves, nájrók, Sár-utca 50. sz. — Niedermähr István, róm. kath., 2 éves, tüdővész, Csutora-utca 12. szám. — Márton János, ev. ref., 9 hónapos, hurutos tüdőlob, Tobak-utca 19. sz. — Abt Imre, róm. kath., 10 éves, vörheny, Olaj-utca 52. sz. — Weisz Imre, izr., főreáskolai tanuló, 17 éves, belek-záródás, Háltér 13. sz. — Rumbelusz Teréz, róm. kath., 56 éves, tüdőlob, Szt.-György kórház. — Keilhack Ferenc, róm. kath., földm. napsz., 43 éves, szívűhűdés, Szt.-György kórház.

Kihirdetés.
Schitz Gyula, önálló asztalos, Kisczell (Vasmegeye) és Knittelhoffner Borbála, Székesfejérvár.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlő állandó veszedelme.

Tizenötéves tapasztalat amellet bizonyít, hogy a szőlő peronosporája nálunk teljesen meg-honosodott és állandó romlásal fenyegeti szőlő-inket, ha nem védekezünk ellene. Ezzel a tény-nyel ma már a legkisebb szőlőtermelő is tisztában van, de a védekezés mikéntjére nézve még évről-évre új ismereteket szerzünk.

Ki képzelte volna azt, hogy nálunk a pe-ronospora még annyit kárt fog tethetni, mint a minőben tavaly volt része termelőinknek? Egész vidékek termése rohadt el, vagy nem ért meg, dacára, hogy a gazdák tulnyomó része három-szor is megpermetezték. Sőt még olyanok is szen-vedtek kárt, a kik négy-szer sőt ötször is perme-teztek. Mi lehet ennek az oka?

Ez a sajnálatos körülmény több hibára vezethető vissza.

Az első az, hogy termelőink az első per-metézéssel rendszeren megkésnek. Azt hiszik, hogy az első permetezéssel sem szabad sietni, minthogy olyankor a szőlő erős növekedés van s így két hét után a szőlő hajtásai 2—3-szor akkorák lesz-nek, s ezért helyesebb az első védekezést akkora-halogatni. Pedig a dolog fordítva van; az a zsen-ge hajtás vagy rigy inficiálásra nagyon hajlandó, de ebben az időben (május legeleijén) a tenyészeti viszonyok egyébként a peronosporának nem ke-dvezőek s így elegendő, ha egy kevés, bármily gyenge oldat érje azt az erős növekedésben levő hajtást vagy rigyvet, hogy ezt a veszedelmet el-hárítsa. A második permetezés történetik azután június elején (virágzás előtt). Így szőlőink sokkal ellenállóbb lesz, egyenletebben fog virágozni és a harminadik permetezéssel a legtöbb esetben el-várhatunk július végéig.

Ha még hozzávesszük, hogy a korai per-

metézéssel nagy anyagmegtakarítás is jár, úgy felsoroltuk azt az indokot is, mely szőlősgazdáink előtt legtöbb súlylyal szokott birni.

A második hiba az, hogy termelőink nagy része rosszkor permetez. Eveknek eresztül azt hangoztatták szakembereink, hogy akkor kell per-metezni, ha állandó meleg, napos, szármeltes idő-járás van. Minthogy pedig ilyen időjárás néha hetekig késik, ennél fogva a permetezés oly fontos munkája hétről-hétre elhalasztódik és mire vég-re-hajtásra kerül a sor, már késő van.

Az újabb tapasztalatok szerint a dolog úgy áll, hogy épen hideg, (de nem seles), csörc hajó, borongós időben kell permetezni, mert ebben az időben az inficiálás veszedelme a legnagyobb. Ugyanis hideg időben a szőlő hajtásainak felső részéből a keményítő lefelé költözik és a növe-kedésben szünet áll be, már pedig a peronospora-gombák a keményítőtlal megfosztott szövetben sokkal könnyebben tudnak terjeszkedni s innen van azután, hogy ha ilyen hideg, nedves idő, után meleg napok következnek be, a peronospora úgy kezd burjánozni, mintha behintették volna vele a szőlőt. A ki tehát ezt a hideg időt bevárja és csak aztán permetez, az néha azt fogja ta-pasztalni, hogy a permetezésnek dacára a pe-ronospora, melynek előzetesen szabad szemmel nézve nyoma sem volt, permetezés után róma-mosan kezd terjedni.

Csak hogy ilyen hideg, csörc gyanus időben a permetezés bizonyos kockázattal jár. Ha az eső közvetlen permetezés után köszönt be és tartós, akkor bizony a permetezés nagy részben kárba vesz és ismételni kell, főleg, ha az gyevege és rosszul tapadó oldattal történt. Annak köszön-heti épen a dr. Aschenbrandt-féle bordói por fölényét minden más permetező anyag felett, hogy igen jól tapad és oly erős, melyek a házi-lag készült rögálci-és mészkeveréket lemosásik, a bordói por perméjével nem bírnak, hanem ez hivatásat teljesen betölti.

A magyarorszári gazdasági akadémiá akadémiá nö-vénykiserletii állomása már öt év óta kísérletez a bordói porral és évről-évre arról ad számot, hogy ez az anyag fekete áll minden egyéb permeté-zési anyagnak. A földművelésügyi miniszter kiadá-sában megjelenő „Kiserletügyi közlemények“ egyik legutolsó számában (V. kötet, 5-ik füzet, 549. oldal) Barna Balázs akad. tanár a bordói porral és egyéb permetező anyagokkal végzett kísérle-tek alapján így nyilatkozik:

... tekintettel a többi anyagokból ké-szült oldatok ellenálló képességére (tapadás te-kintetében) nyugodtan és teljesen részhajlatlan-nal megadhatjuk az első helyet a bordói porból készült oldatnak. Ez a kitűnő tulajdonsága bizo-sítja használhatóságát, lassu bár, de biztos el-re-jedését az anyagnak, a melyel az újabb perme-tező anyagok közül egy sem versenyezhet.

Ha hozzávesszük az oldat könnyű elké-szítelési módját, mely alig vesz néhány percet igénybe, kitűnő tapadását, olcsóságát, és végre azt, hogy ebből meg a legügyletebb munkás sem képes oly oldatot készíteni, mely a szőlőt megpermetelni, ugy a közérdek, szőlősgazdáink legvitalisabb érdeke szempontjából is csak azt kívánhatjuk, hogy bárcsak minél szélesebb körben terjedjen el használata.

Hamisítás kizárva, mert a bordói port a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V.

== Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárolag szab. ==

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120.

(saját házában.)

== Aranyérmekkel kitüntetve. ==

Főraktár: Schön Rudolf Székesfejérvár, Zöldfa-utca 15. sz.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészben fölöldha-tók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festékek szin-tisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

kerület, Alkotmány-utca 31.) gyártatja és az hozzá megbízottai révén ólmozott zsákokban kizárólagossági joggal forgalomba. A gyártás azonban korlátozott s így ajánlatos az egész évi szükséglet idejében megrendelni, míg a szállítás tetszés szerinti részletekben történhet.

KIADÓHIVATALI ÜZENET.

K. Ejnye maga kis hánis! Hát magácska még azon is megbotránkodik, ha a kiadóhivatal teljes tisztelettel börtököl megemlíteni, hogy hátralékban méltóztatik lenni. Persze magácska azt hiszi, hogy egy katolikus lapnak

nincs is szüksége az előfizetésre, hogy a lap ingyen szerkesztődik, ingyen nyomódik s a posta kerü magának a szerkesztő, hogy ingyen expedíálhassa. Ilat aztán nem kellene még egy aranyóra is, a mely magától út, meg egy kövér dísznő, tetejébe pedig egy országgyűlési képviselőség? Persze. A Kózik által szerkesztett lapjára pontosan előfizet, hanem a katolikus lap várhatja a jószerecsét, a miúri szegény katolikus merészel lenni. Több ragaszkodást, több méltányosságot s kevesebb méltatlankodást körünk kedves úr. S aztán emberéje meg magát s küldje be a hiányzó összeget és szent lesz a barátság köztünk, ha pedig nem, úgy megfosztjuk az általunk nyújtható legnagyobb élvezetétől: lapunk olvasásától.

A
szőlő peronoszporája ellen
való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a
DR. ASCHENBRANDT-féle
BORDÓI-POR.

Ára Budapesten:
50 kilogrammos zsákokban à kilogramm 66 fillér. 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban à klg. 70 fillér.
Használata olcsóbb, biztosabb, előállítása gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálic, a permetezőzt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magyar kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye a legkötünőbb külföldi szakutódosok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kítűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

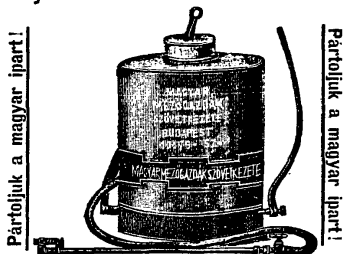
A por kapható és megrendelhető:

Kováts Pálnál Székesfehérvárott.

Déry Jánosnál Eresiben.

Reichard Mórnál Csákvárott.

Largong Jánosnál Martonvásáron.

Az ered. francia „Eclair” permetezőnek teljesen megfelelő „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” permetező.

FRÖSCHL JÁNOS
Első székesfehérvári cementárú-gyár és
beton-építkezési vállalata
Sz.-fejérvár, Zöldfa-u. 17. (Acstelep.)

Ajánlja saját készítményű színes cementlapjait és beton-alagsatornáit.

Templomok, konyhák, folyosók és verandák padozatának mozaikkal, cementlapokkal és betonnal való burkolását, fürdő-medencék, beton-jászolok készítését és egyéb e szakmába vágó munkálatok kivételét elvállalja.

Azonkívül raktárt tart jó minőségű portland és román cementből, különféle cserépszindelyekből és mennyezet-nádfonatból.

Itt a tavasz

Mindenki arról gondo skodik, hogy jó, szép és izléses kalap, keztyű és nyakkendő szükségletét

RODE IMRENÉ
LASITS ERZSI

Székesfehérvár, Szt. Imre-utca
női és férfi kalap üzletében
szerezze be, hol a jelzett tárgyak a legnagyobb választékban és a legjutányosabb áron áll a m. t. tevőközönség rendelkezésére.

- Kítűnő minőségű női és férfi bőrkesztyűk párja 65 kr.
- Legfinomabb minőségű női és férfi bőrkesztyűk párja 90 kr.
- Férfi puha kalapok fekete és színes 120, 150, 180.
- Férfi kemény kalapok fekete 180, 2-, 3-.
- Női és férfi szalmakalapokban nagy választék.
- Legszebb nyakkendők, csokor 15, 20, 30 és 40 kr.
- „ ” regatta 20, 25, 35 és 50 kr.
- Férfi ingek sifon és piqé 120, 130 150, és 2 frt.
- Férfi ingek színes zefír és batizst 130 150 180 220
- Fehérnemükben kizárólag a legjobb gyártmányt tartom.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége
Budapest, V. ker., Váci-körut 52. szám.

Ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő-készleteit, 14, 16 és 20 lóerejű Compound-locomobiljeit és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit, továbbá

aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközzeit.

Kizárólagos képviselő: **DEUTSCH SÁNDOR**, Simontornya.

A párisi világtállításon „Grand Prix” a legnagyobb kitértetés.

HIRDETMEŒY.

Az alulírott légszesztársulat igazgatósága tisztelttel tudatja a légszeszfogyasztókkal, hogy a légszesztársulat elhatározta a magánfogyasztók részére a légszeszárakat leszállítani és pedig fokként, nűnt a következó táblázat mutatja. Ed- dig kőbmétereje 32 filléért volt számítva. 1903. január 1-től kezdve számítjuk:

500 kőb mēt. évenkénti fogyasztás után	á 31 fill.
501-től 1000-ig	„ „ „ á 30 fill.
1001-től 2500-ig	„ „ „ á 29 fill.
2501-től 5000-ig	„ „ „ á 28 fill.
5001-től 10000-ig	„ „ „ á 27 fill.
10000 felűl	„ „ „ á 26 fill.

A légszesz 31 filléért kőbméterenként lesz számita és év végén a tisztelt fogyasztóknak az engedmēny leszámítva.

A főnnebbi árak alapján a légszeszvilágítás Auer-égők használatával 50 gyertyafényre 110 liter egy-egy égőre számítva óránként kerül:

3 fill. 4l az I-ső osztályu fogyasztóknak
3 fill. 30 a II-od „ „
3 fill. 19 a III-ad „ „
3 fill. 08 a IV-ed „ „
2 fill. 97 az V-öd „ „
2 fill. 86 a VI-od „ „

A villanyfēny használatánál a kiadás jól meg- számitva, sokkal nagyobb lesz.

Okvetlenül 3 drb. 16, vagy egy 50 gyer- tyafényű égőre van szükség, hogy egy Auer- égővel ellátott légszesz lángot pótoljon ez pedig óránként 150 Watt. használ el, mi 9 fillérbe kerül.

A fennebbiekből látható, hogy a légszesz- világítás Auer-égővel csak 1/3 részbe kerül, mint villany fēnyvel és meg vagyunk róla győződve, hogy a légszesz fogyasztó közönség erről mi- előbb teljes meggyőződést szerez.

Azon kellemes reményben élünk, hogy a mélyen tisztelt közönségnek ezen engedmēny ál- tal megelégedését vívtuk ki és hogy mielőbb a légszesz. fogyasztás szaporítása által újabb enged- mēnyt tehetünk.

Továbbá figyelemztetjük a tisztelt légszesz fogyasztó közönséget, hogy az eredeti Auer-izzók, habár valamivel drágábbak is, mint az utánzatok, de azoknál sokkal tartósabbak, világító erejüket sokkal tovább tartják, a légszeszfogyasztóknak a társulat 80 filléért szállítja darabját.

Teljes tisztelettel

Székesfehérvári
légszeszvilágítási társulat igazgatója.

MRAZ V.

• Szőlőlugast ültessünk •

minden ház mellé és házi kertjelenkben.

Erre azonban nem minden sző- lőfaj alkalmas, (bár mind hasz- nos termény) mert nagyobb része ha megőzi, termēt nem hoz, ezért sokan nem érté- kelik eredményt ed- dig. Hol lúgának alkalmas fajokat ültetnek, azok tőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő használatban mindentit megterem a nincsen oly ház, mely- nek falai mellett a legkiválóbb gon- dozással felnevelhető nem volna, ezenkívűl más épületeknek, kertek- nek, kertiárasoknak stb. a legremekebb díszítésre használható fűszerekből. Ez a legháladatosabb kiválasztás, mert minden érben benne van.

A fajok ismeretelése ve. alkózó szines (ágyony- matu katalógus hátának ingyen és bérmentve küldet- nek, aki címét egy leveleddel megadja.

Kérlekdi első szőlőlugastlap Nag-Károly, u. p. Székelyfűd.

JEGYZÉRE az
55.000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legremekesebb esetben:
1.000.000 korona.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
2 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	50000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
3 „ „	25000
3 „ „	20000
3 „ „	15000
36 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
437 „ „	2000
803 „ „	1000
1528 „ „	500
140 „ „	300
34450 „ „	200
4850 „ „	170
4850 „ „	130
100 „ „	100
4850 „ „	80
3850 „ „	40
55.000	14.459.000

55.000 egy. és jel. kor. összegben 14.459.000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Tíz millió koronánál többet nyertek ná- lunk nagyraecselült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110.000 sorsjegy 55.000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sors- lási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát, egy hatalmas összeget sor- solnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek terv- szerű betéjei a következők:

egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) frt. —	.75	vagyis	150 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) „	1.50	„	3. — „
egy fél ($\frac{1}{2}$) „	3. —	„	6. — „
egy egész ($\frac{1}{1}$) „	6. —	„	12. — „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 27-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZA

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körút 4.

„ 2. Múzeum-körút II.

„ 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevelé levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre.....l. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors- jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....koronaösszegben) utánvételezni kérem. }
postautalvánnyal küldöm. }
mellékelem bankjegyekben. (bélyegekbekben.) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.